

Erstatningsret

1 Indholdsfortegnelse

1	Indholdsfortegnelse.....	1
2	Forslag til fremgangsmåde ved besvarelsen af en erstatningsretlige opgave.....	3
3	Børns erstatningsretlige stilling – disposition	4
3.1	Barnet som skadevolder.....	4
3.1.1	Culpa – bedømmelsen for børn, EAL §24a, 1. Led	4
3.1.2	De enkelte tilfældegrupper	4
3.2	Børn under 4 år	5
3.3	Nedsættelse pga. Manglende udvikling hos barnet, handlingens beskaffenhed eller omstændighederne i øvrigt, EAL §24a, 2. Led	5
3.4	Barnet som skadelidt (egen skyld)	6
3.5	Tilsynspligten med børn.....	6
3.6	Domme: U 1970.864Ø.....	6
4	Arbejdsgiveransvar.....	7
4.1	Arbejdsgiveransvarets definition og motiv	7
4.2	Betingelser for pålæggelse af arbejdsgiveransvar i medfør DL 3 – 19 – 2 (kumulative)...	7
4.2.1	”Husbond – Tjener” – forhold.....	7
4.2.2	Undtagelser	8
4.3	Principalansvarets subjekt.....	8
4.3.1	Hvilke skader hæfter arbejdsgiveren for	8
4.3.2	Hvilke skader hæfter arbejdsgiveren ikke for?	8
4.4	Regres i medfør EAL §§23, stk. 1	9
4.5	Arbejdstager som ansvarlig over for arbejdsgiver (skl)	9
4.6	Domme: U 1991.106 H.....	9
5	Culpareglen.....	10
5.1	Definition	10
5.2	Forsæt	10
5.3	Uagtsomhed	10
5.3.1	Dom: Ufr 1999.904 VLD.....	11
5.4	Ligefrem bevisbyrden	11
5.5	Præsumptionsansvar – Culpa med omvendt bevisbyrde.....	11
6	Ansvar for motorkøretøjer.....	12
6.1	Betingelser for pålæggelse af det objektive ansvar, jf. FÆL §101, stk. 1	12
6.1.1	Færdselslovens geografiske begrænsning.....	12
6.1.2	”Motordrevet køretøj”	12
6.2	Den ansvarspådragende begivenhed	13
6.2.1	Færdselsuheld.....	13
6.3	Den ansvarlige	13
6.3.1	Tilfældegrupperne	13
6.4	Medvirken (egen skyld).....	14
6.4.1	Skadelidte medvirken ved færdselsuheld, hvor kun ét motorkøretøj er impliceret.....	14
6.5	Den lovpligtige ansvarsforsikring.....	14
6.5.1	Pligten.....	14

b) Legeskader

3.1.2.b.1 Sondring alm. Leg/farlig leg medfører flg. Parametre

Almindelig leg kan defineres ud fra: at der anvendes ikke-farlige redskaber, der er tale om kastning eller skydning mod et fælles mål og børnene er på samme alderstrin. Der skal typisk ikke betales erstatning for et sneboldskast, som volder skade på et øje.

Farlig leg defineres ud fra, at der anvendes farlige redskaber, kamphandlinger og at børnene er på forskellige alderstrin.

HR1: Hvis et barn under almindelig leg volder skade på en anden deltager eller tredjemand, ifalder barnet som udgangspunkt ikke ansvar, BVE, s. 127

U1: Har barnet dog handlet culpøst, vil barnet være ansvarligt.

c) Ildspåsættelse

En 8-årig dreng kastede en brændende tændstik på en bils presenning. Her er der tale om culpøs adfærd, især når børn forårsager skader ved ildspåsættelse.

3.2 Børn under 4 år

Her kan der ikke drages til ansvar efter culpareglen. Det er dog vigtigt at familien, især barnet, have almindelige familieforsikringer som indeholder en klausul, hvortil at ansvarsforsikring også dækker i alt fald personskaade forvoldt af børn under 5 år.

3.3 Nedsættelse pga. Manglende udvikling hos barnet, handlingens beskaffenhed eller omstændighederne i øvrigt, EAL §24a, 2. Led

Et barn bliver ikke ansvarligt for skaden, hvis der er manglende udvikling hos barnet. Her er der mulighed for at nedsætte erstatningen eller lade den bortfalde.

Handlingens beskaffenhed betyder, at et skadevoldende barns handling kan være mere eller mindre farlig og mere eller mindre uagtsom. Dvs. Jo farligere en handling er, jo større skadeevne handlingen har – desto mindre grund er der til at lempe erstatningen og for så vidt angår uagtsomhed.

Omstændighederne i øvrigt giver §24 a, 2. Pkt., domstolene en udstrakt mulighed for at lempe erstatningen.

5 Culpareglen

5.1 Definition

Culpa er latin og betyder skyld. For at blive ansvarlig efter culpareglen, skal man kunne bebrejde skadevolderen den handling, der var årsag til skaden. En dommer, der skal afsige en dom i en erstatningssag, vil se på, om skaden kunne være undgået, hvis skadevolderen havde tænkt sig bedre om. Det er en objektiv vurdering af skadevolders optræden i forhold til den situation, han konkret var i. Vurderingen kan man sammenligne skadevolder med en fiktiv person, bonus pater familias. "Han" er en omhyggelig og fornuftig person.

Hvis skadevolderen har handlet mere uforsvarligt end bonus pater ville have gjort i samme situation, så er der handlet culpøst, og der følger erstatningsansvar.

Det er lige meget hvor gammel man er; alle vurderes ud fra samme grund, når der er handles culpa.

Hvis skaden ikke er sket pga. Culpa, kaldes skaden hændelig og der er ikke erstatningspligt.

5.2 Forsæt

Der er forsæt, når skadevolderen er helt klar over eller kunne indse, at handlingen ville medføre skade – eller med vilje har fremkaldt skaden, dvs, at formålet med handlingen var at udløse skaden.

Eksempel:

En farlig fyr kaster en mursten mod en butiksrude for at komme ind i forretningen og stjæle noget. Det er en forsætlig handling, hvor skaden er hensigten med handlingen.

5.3 Uagtsomhed

Der er tale om uagtsomhed, når skadevolderen ikke har forudset skaden, men ved bedre omtanke burde have forudset den. Hvis en uagtsom handling med sandsynlighed udløser en skade, er der tale om grov uagtsomhed. Hvis der kun er en sandsynlighed for, at en skade udløses af handlingen, er der tale om en simpel uagtsomhed.

Simpel uagtsomhed eksempel:

EN dreng spiller bold i haven og pludselig mislykkes et spark totalt, og bolden rammer et drivhus. Martin er skadevolderen og forudså ikke resultatet af sin handling, men han burde have forudset, at en skade kunne ske, hvis han spiller så tæt på drivhuset. Han er derfor erstatningsansvarlig.

6.6 Domme: U 2004.225 V

En cyklist A påkørte i April i dagtimerne og sigtbart vejr en bil, der var placeret på en cykelsti. A pådrog sig personskade, ligesom der skete tingsskade. Landsretten lagde efter bevisførelsen til grund, at bilen pga. En motorfejl ikke havde kunnet køre videre og derfor af føreren var blevet midlertidigt placeret på cykelstien med den deraf følgende risiko for trafikanter på cykelstien.

Under disse omstændigheder og efter Højesterets dom af 9. August 2002, var der en sådan forbindelse mellem bilens kørsel og dens placering, at person – og tingsskaden ved den efterfølgende påkørsel var omfattet af ansvaret for bilen, jf. §101, stk. 1.

A havde ved sin kørsel udvist egen skyld, men A fandtes ikke under de foreliggende omstændigheder at have udvist et sådant særligt groft uagtsomt forhold, at personskade-erstatningen skulle bortfalde eller nedsættes efter §101, stk. 2, 2. Pkt. Den udviste uagtsomhed fandtes imidlertid at burde føre til en nedsættelse af erstatningen for tingsskade med 1/3.